

Učenici i učitelji

Slobodan Lang

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

I.

Kao mladi asistent na ŠNZ, pred mnogo godina, samouvjereno sam se obratio studentima prije početka predavanja riječima: „Molim Vas da se u miru naslonite na klupe i spavate. Velika većina Vas će provesti život kao ovce, jedino trebate pasti i spavati, a drugi će Vas šišati. Ja govorim onima rijetkima među Vama koji će biti pastiri.“ Danas više nikada ne bih ni pomislio ni rekao tako nešto. Kroz vrlo bolna i tragična iskustva naučio sam da je uvjet za rezultat uvjeriti građane da se povežu i zajednički založe za zdravlje i puni život. Naučio sam od Abrahama da treba vjerovati i moliti da se okupi tim, kritičnu masu ljudi za ostvarivanje uspješnog društva, kako za uvođenje pozitivnog tako i uklanjanje negativnog. Naučio sam od Mojsija da je uvjet za uspješnu državu, da se svi ljudi osjećaju slobodni i da prihvaćaju odgovornost ostvarivanja zajedničkih ciljeva, ne bilo kakvih, već ciljeva temeljenih na 10 Zapovjedi, a ne Zlatnom teletu. Vjerujem u Krista, znam da svaki čovjek može biti osoba i da nema suvišnih ljudi.

Kao neizostavno shvatio sam i koliko sam kratkotrajan, slab i koliko griješim. Spoznao sam da mi kao Učitelju uzor postane Marija, koja sa punom ljubavi želi i raduje se da njen Sin u svakom pogledu postane jači od nje.

II.

U mom izvještaju Predsjedniku Republike Hrvatske o humanitarnom radu kroz 10 godina rata (1990-2000) naveo sam više od 2000 suradnika.

Danas Vama mogu navesti tisuće suradnika koje smo pokrenuli i koji su postali dio našeg pokreta za zdravlje.

Među njima mnogo je i onih koji su nekad bili moji učenici, a danas su u mnogo toga postali moji učitelji: Selma Šogorić, Andro Vlahušić, Milica Katić, Marijan Erceg, Suzana Janković, Sanja Musić Milanović, Ranko Stevanović, Tomislav Benjak, Mirando Mrsić, Mirjana Dobranović, Branko Čulo, fra Iko Skoko, Marija Slišković, Tihomir Majić, Aleksandar Džakula, Ognjen Brborović i mnogi drugi s kojima surađujem. Postoji i veliki broj vrijednih stručnjaka, fascinantna generacija prekrasnih mladih žena i muškaraca, stručnjaka za zdravlje i konačno postoji narod, spreman da prihvati vlastitu odgovornost i tako ostvari pravo na zdravlje svih i svakoga.

Najvećim svojim uspjehom kao nastavnika smatram to što danas mogu reći, da su moji učenici, postali moji učitelji.

III.

Što smo stvorili i na čemu ćemo raditi:

1. Zdravi Gradovi i Županije su pobjednici. Cijela Evropa se ponovno okupila u Hrvatskoj. Zdrave županije i zdravi gradovi su jedino stvarno ostvarivanje društva znanja u Hrvatskoj. Iz godine u godinu okupljaju se zdravstveni radnici, političari i civilni aktivisti i zajedno uče i planiraju unapređivanje zdravlja u svojim gradovima i županijama.
2. Poslijediplomski iz Javnog Zdravstva na Školi Zdravlja okreće novu stranicu. Vrlo brzo će postati vodeći postdiplomski studij. Svakom savjetujem da se upiše.
3. Pokrenuli smo sazivanje II. Hrvatskog Kongresa Preventivne Medicine i Unapređenja Zdravlja.
4. Ulazimo u petu godinu izlaženja HCJZ. Nitko nema bolju mrežu od HCJZ. HCJZ provodi Prvi član Ustava Hrvatske bolje nego itko u Hrvatskoj: cjelovito, jedinstveno, socijalno i demokratski.
5. U ovoj godini će oživjeti kontrola kvalitete rada u zdravstvu.
6. Zaklada Ana Rukavina postala je vodeća humanitarna civilna organizacija podrške modernoj medicini
7. Bolnica u Dubrovniku provela je značajno međunarodno povezivanje, unapređenje organizacije i postala vodeći socijalni oslonac Grada
8. Preuzeli smo Evropsko vođenje izrade Etike u primarnoj zdravstvenoj zaštiti
9. Uveden je državni tajnik za javno zdravstvo. Bit će i ministar
10. Škola u Motovunu nastavlja biti uspješna

11. Nastavljamo s javno zdravstvenom tribinom pri HZJZ
12. Upravo smo preuzeli Društvo za Javno Zdravstvo.
13. Pokušali smo i poraženi smo u medijima. Ne dopuštaju zdravlje. Izgubili smo bitku, ALI idemo dalje. Zdravlje će pobijediti
14. Neuspješni smo u radu u Međunarodnoj Organizaciji Zavoda za Jvno Zdravstvo. Spadamo u osnivače. Da sam ministar, za ovo bi netko odgovarao
15. Zeleni Štamparov Brijeg je i dalje razdvojen. Ravnatelji ustanova javnog zdravstva nisu se još nikada sastali
16. Godišnjica Štampara je doživjela potpuni neuspjeh. Nudimo prostor odgovornima da u HCJZ potanko opišu svoje planove, nastojanja, prepreke i vlastiti Titanik. Može biti poučno za budućnost.
17. Hrvatska je stvorena i obranjena kao država, ali nema viziju razvoja. To je obaveza intelektualaca. Hrvatska inteligencija još praktično ne postoji. Na Sveučilištu se hapsi profesore. HHO za to dodjeljuje nagrade.
18. Nitko tko ovo čita ne zna navesti imena pet intelektualaca, koji nisu kolumnisti, čije je tekstove pročitao u dnevnim novinama. U Hrvatskoj se sprečava mišljenje.
19. Nitko tko ovo čita nije objavio tekst u New York Timesu. Ja to činim redovito. Do kraja ove godine potaknut ću i pokazati ću veliki broj Vas da se pridruže.
20. Najznačajnija snaga, potreba i politka Hrvatske je zdravlje. Potrebno je razviti demografsko zdravlje, bitno podići primarnu zdravstvenu zaštitu, partnerstvo sa narodom, preventivnu medicinu, mrežu zavoda za javno zdravstvo.
21. Hrvatska je svjetski značajna sila zdravlja. Treba ju probuditi. Vi je trebate probuditi.

IV.

Pred nama je teško i odgovorno vrijeme. Treba povezati Dobre ljude i prihvatiti Izazov dobra. Vi ste dobri ljudi. Vi ste odgovorni.